ХЕЛИОС ПАУЕР АД

Индивидуален финансов отчет
Доклад на независимия одитор
към 31 Декември 2023 г.

Съдържание

1. Отчет за финансовото състояние към 31 Декември 2023 — 3-4

2. Отчет за печалбата или загубата и друг всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 Декември 2023 — 5

3. Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 Декември 2023 — 6

4. Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 Декември 2023 — 7

5. Пояснителни бележки — 8

6. Доклад на независимия одитор

Отчет за финансовото състояние
към 31 Декември 2023

в хил. лева	*Бележки*	**2023**	**2022**
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	*4*	250	214
Инвестиционни имоти	*5*	-	13116
Активи Право на ползване	*6*	765	796
Инвестиции в дъщерни предприятия	*7*	5435	4985
Инвестиции в асоциирани и други предприятия	*8*	16220	20866
Предоставени аванси	*9*	800	1956
Предоставени заеми	*10.1.*	21893	4215
Други дългосрочни вземания	*11*	5867	5256
Активи по отсрочени данъци	*12*	718	143
Общо нетекущи активи		**51948**	**51547**
Текущи активи			
Търговски и други вземания	*13*	3444	919
Предоставени заеми	*10.2.*	1716	1306
Парични средства	*14*	4771	11518
Предплатени разходи		15	14
Общо текущи активи		**9946**	**13757**
Общо активи		**61894**	**65304**

Пояснителните бележки са неразделна част от настоящия индивидуален финансов отчет.

27.05.2024 г.

Съставител: .....
/Гаро Мамасян/
/Грамекс АД/

Изпълнителен директор:.....
/Иво Иванов/

Заверил съгласно доклад на 07.06.2024 г.:
Регистриран одитор, ДЕС, Марияна Пеева, диплом 566

0566 Марияна Пеева
Регистриран одитор

Отчет за финансовото състояние към 31 Декември 2023

в хил. лева	*Бележки*	**2023**	**2022**
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Собствен капитал			
Регистриран капитал	*15*	42717	42717
Резерви	*15*	12829	12707
Финансов резултат от минали години		3410	3415
Текущ финансов резултат		(1774)	117
Общо собствен капитал		**57182**	**58956**
Нетекущи пасиви			
Получени заеми	*16.1.*	133	2432
Задължения по оперативен лизинг	*17*	811	830
Други дългосрочни задължения	*18*	-	2843
Общо нетекущи пасиви		**944**	**6105**
Текущи пасиви			
Получени заеми	*16.2.*	674	-
Задължения по оперативен лизинг	*17*	19	19
Търговски и други задължения	*19*	3075	224
Общо текущи пасиви		**3768**	**243**
Общо собствен капитал и пасиви		**61894**	**65304**

Пояснителните бележки са неразделна част от настоящия индивидуален финансов отчет.

27.05.2024 г.

Съставител: .....
/Гаро Мамасян/
/Грамекс АД/

Изпълнителен директор:.....
/Иво Иванов/

Заверил съгласно доклад на 07.06.2024 г.:
Регистриран одитор, ДЕС, Марияна Пеева, диплом 566

0566 Марияна Пеева
Регистриран одитор

Отчет за печалбата или загубата и друг всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 Декември 2023

в хил. лева	*Бележки*	**2023**	**2022**
Продължаващи дейности			
Приходи от договори с клиенти	*20*	2176	2587
Приходи от предоставени активи по лизингови договори	*21*	214	325
Приходи от безвъзмездни средства, предоставени от държавата	*22*	3	33
Други доходи/(загуби) от дейността, нетно	*23*	146	190
Разходи за материали и консумативи	*24*	(94)	(119)
Разходи за външни услуги	*25*	(325)	(268)
Разходи за амортизации	*26*	(563)	(744)
Разходи за персонала	*27*	(759)	(660)
Други разходи	*28*	(134)	(196)
Печалба от оперативна дейност		***664***	***1148***
Разходи за обезценка и отписване на търговски вземания и финансови активи	*29*	(5738)	(1038)
Финансови приходи	*30*	2892	199
Финансови разходи	*31*	(76)	(166)
Печалба/(Загуба) преди данъци		**(2258)**	**143**
Разходи за данъци	*32*	484	(26)
Печалба/(Загуба) за годината		**(1774)**	**117**
Друг всеобхватен доход		-	-
Общо всеобхватен доход за годината		**(1774)**	**117**

Пояснителните бележки са неразделна част от настоящия индивидуален финансов отчет.

27.05.2024 г.

Съставител: .....
/Гаро Мамасян/
/Грамекс АД/

Изпълнителен директор:.....
/Иво Иванов/

Заверил съгласно доклад на 07.06.2024 г.:
Регистриран одитор, ДЕС, Марияна Пеева, диплом 566

0566 Марияна Пеева
Регистриран одитор

Отчет за промените в собствения капитал
за годината, приключваща на 31 Декември 2023

в хил. лева	*Бележки*	Регистриран капитал	Резерви	Финансов резултат от минали години	Текущ финансов резултат	Общо собствен капитал
Салдо към 01.01.2022		**41495**	**2935**	**3133**	**1496**	**49059**
Увеличение/намаление	*15*		1214	282	(1496)	-
Емитиране на капитал	*15*	1222	8558			9780
Текущ финансов резултат					117	117
Салдо към 31.12.2022		**42717**	**12707**	**3415**	**117**	**58956**
Салдо към 01.01.2023		**42717**	**12707**	**3415**	**117**	**58956**
Увеличение/намаление				117	(117)	-
Заделяне на резерви	*15*		122	(122)		-
Текущ финансов резултат					(1774)	(1774)
Салдо към 31.12.2023		**42717**	**12829**	**3410**	**(1774)**	**57182**

Пояснителните бележки са неразделна част от настоящия индивидуален финансов отчет.

27.05.2024 г.

Съставител: .....
/Гаро Мамасян/
/Грамекс АД/

Изпълнителен директор:.....
/Иво Иванов/

Заверил съгласно доклад на 07.06.2024 г.:
Регистриран одитор, ДЕС, Марияна Пеева, диплом 566

0566 Марияна Пеева
Регистриран одитор

Отчет за паричните потоци
за годината, приключваща на 31 Декември 2023

в хил. лв.	*Бележки*	**2023**	**2022**
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		2989	3984
Плащания към доставчици		(570)	(622)
Платени данъци (без данъци върху доходите)		(407)	(579)
Платени данъци върху доходите		(59)	(175)
Плащания, свързани с трудови възнаграждения		(746)	(652)
Други постъпления от оперативна дейност		24	83
Други плащания за оперативна дейност		(208)	(157)
Нетни парични потоци от оперативна дейност		**1023**	**1882**
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Покупка на имоти, машини и съоръжения		(1118)	(210)
Продажба на имоти, машини и съоръжения		12717	633
Покупка на дялове в асоциирани предприятия		(1622)	(2234)
Продажба на дялове в дъщерни и асоциирани предприятия		2931	50
Получени дивиденти		2558	-
Други постъпления от инвестиционна дейност		50	-
Други плащания за инвестиционна дейност		(3912)	-
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност		**11604**	**(1761)**
Парични потоци от финансова дейност			
Постъпления от емитиране на ценни книжа		-	9780
Постъпления по предоставени заеми		4126	6114
Плащания по предоставени заеми		(22030)	(3164)
Получени лихви		100	69
Получени заеми	*16.3.*	-	4150
Платени главници по получени заеми	*16.3.*	(1490)	(7200)
Платени лихви	*16.3.*	(24)	(142)
Плащания по лизингови договори	*17*	(53)	(53)
Банкови такси и отрицателни курсови разлики		(3)	(8)
Други парични потоци от финансова дейност		-	(143)
Нетни парични потоци от финансова дейност		**(19374)**	**9403**
Изменение на паричните средства през периода		**(6747)**	**9524**
Парични средства в началото на периода		11518	1994
Парични средства в края на периода		**4771**	**11518**

Пояснителните бележки са неразделна част от настоящия индивидуален финансов отчет.

27.05.2024 г.

Съставител: .....
/Гаро Мамасян/
/Грамекс АД/

Изпълнителен директор:.....
/Иво Иванов/

Заверил съгласно доклад на 07.06.2024 г.:
Регистриран одитор, ДЕС, Марияна Пеева, диплом 566

0566 Марияна Пеева
Регистриран одитор

Пояснителни бележки към годишния индивидуален финансов отчет

1. Информация за дружеството

Хелиос Пауер АД е търговско дружество със седалище и адрес на управление гр. София 1000, община Столична, район Средец, ул. Г. С. Раковски № 96, ет. 1. Дружеството е вписано в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ към Агенцията по вписванията с ЕИК 130390856.

Основната дейност на Хелиос Пауер АД се състои в инвестиции в предприятия за осъществяване на проекти, свързани с производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници.

Дружеството има регистриран капитал в размер на 42717 хил.лв., разпределен в 338 915 броя обикновени поименни акции с право на глас и 88 259 броя привилегировани поименни акции без право на глас, всяка от тях с номинална стойност 100 лв. Към датата на съставяне на настоящия индивидуален финансов отчет капиталът на дружеството е изцяло внесен.

Към 31.12.2023 г. основен акционер в Хелиос Пауер АД, притежаващ 66.32% от акциите с право на глас е Ейч Пи енд Ер И България АД, гр. София.

Крайният собственик е Хелиос Кампани АД.

Дружеството се управлява чрез едностепенна система на управление, включваща Съвет на директорите, актуален към 31.12.2023 г. и към датата на одобрение на финансовия отчет, в състав:

- Киро Киров
- Иво Иванов
- Росен Георгиев
- Димитър Вътигов
- Хелиос Кампани АД.

Дружеството се представлява от Изпълнителния директор Иво Иванов и чрез прокуриста на Хелиос Кампани АД - Иво Георгиев, заедно и поотделно.

2. База за изготвяне на годишния индивидуален финансов отчет

Настоящият годишен финансов отчет на дружеството е индивидуален, като е изготвен в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и Международните счетоводни стандарти (МСС), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Комисията на Европейския съюз.

Съгласно изискванията на МСФО, дружеството съставя и консолидиран финансов отчет, който ще бъде представен за обществено ползване на страницата на Търговския регистър към Агенция по вписванията в законоустановения срок.

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и респективно от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

Стандарти и изменения, влезли в сила през текущия отчетен период

- *Изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети* и *МСФО Практическо изявление 2* относно оповестяване на счетоводни политики (в сила от 01.01.2023 г.);

- *Изменения на МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки*, дефиниращи счетоводните приблизителни оценки (в сила от 01.01.2023 г.);

- *Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода* относно определяне на отсрочените данъци, свързани с активи и пасиви, възникващи при единична транзакция (в сила от 01.01.2023 г.);

- *Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода: Международна данъчна реформа* – примерни правила от втори стълб (в сила от 01.01.2023 г.);

- *Изменения на МСФО 17 Застрахователни договори* относно първоначалното му прилагане и на *МСФО 9 Финансови инструменти* относно оповестяване на сравнителна информация (в сила от 01.01.2023 г.);

- *МСФО 17 Застрахователни договори и неговите изменения*, издадени на 25.06.2020 г. (в сила от 01.01.2023 г.);

Вследствие възприемането на изброените по-горе изменения най-съществено влияние върху финансовите отчети на дружеството оказва прилагането на *Измененията на МСС 12 Данъци върху дохода*, които налагат промени в счетоводната политика по отношение принципите и правилата за определяне на отсрочените данъци, възникващи при отчитане на лизинговите договори при лизингополучателя.

Всички останали изменения, приети от дружеството, не оказват влияние върху класификацията или оценката на отделните отчетни обекти и операции, признати в предходни отчетни периоди и не се очаква да окажат значително въздействие за текущия и бъдещи отчетни периоди върху финансовите резултати или финансовото състояние на дружеството.

Стандарти и изменения, които все още не са влезли в сила

Към 31.12.2023 г. са публикувани някои нови стандарти и изменения, които ще бъдат задължителни за приложение за финансови периоди, започващи на или след 01.01.2024 г. Същите не са приложени от дружеството от по-ранна дата и не се очаква да окажат значително влияние върху неговата дейност, както и върху предвидимите бъдещи сделки:

- *Изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети* относно класификацията на пасивите като текущи и нетекущи, както и нетекущи пасиви с договорни условия (в сила от 01.01.2024 г.);

- *Изменения на МСФО 16 Лизинг* относно пасив по лизинг при продажба с обратен лизинг (в сила от 01.01.2024 г.).

Стандарти и изменения, които все още не са приети за прилагане в ЕС

- *Изменения на МСС 7 Отчети за паричните потоци* и на *МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване*, касаещи споразумения за финансиране от доставчици (не са приети от ЕС, в сила от 01.01.2024 г.).

- *Изменения на МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове*, касаещи липсата на заменяемост между различни валути (не са приети от ЕС, в сила от 01.01.2025 г.);

Годишният индивидуален финансов отчет на дружеството е изготвен на база принципа на начисляване и историческата цена, с изключение на някои активи и финансови инструменти, които са преоценени. Спазени са изискванията за оценка на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО, като базите за оценяване са оповестени подробно в изложената по-долу съществена информация за счетоводната политика на дружеството.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева, включително сравнителната информация за предходни периоди, освен ако изрично не е посочено друго.

Настоящият индивидуален финансов отчет е изготвен на база принципа на действащо предприятие, тъй като ръководството счита, че дружеството разполага с достатъчно финансови ресурси и ще продължи да осъществява дейността си в обозримо бъдеще. Няма планове и намерения от страна на ръководството, които биха могли да променят обхвата и структурата на дейността на дружеството.

При изготвянето на представения индивидуален финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена към датата на изготвяне на отчета, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

Годишният индивидуален финансов отчет е представен в съответствие с изискванията на МСС 1 Представяне на финансови отчети, като дружеството приема да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет. Дружеството изготвя отчета за паричните потоци по прекия метод.

За всички суми в годишния индивидуален финансов отчет дружеството представя сравнителна информация за един предходен отчетен период. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират и преизчисляват, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущия отчетен период.

През 2023 г. вследствие прилагане измененията на МСС 12 Данъци върху дохода е променено представянето на отсрочените данъчни активи и пасиви, отнасящи се до отчитането на

лизинговите договори. Ефектът от направените промени върху собствения капитал и печалбата за предходния отчетен период е несъществен за дружеството, поради което не е представен втори съпоставим период и не е преизчислен отчетът за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за 2022 г.

3. Съществена информация за счетоводната политика

По-долу е представена най-значимата информация за счетоводните политики на дружеството, прилагани за класификация и оценка на отделните отчетни обекти и операции при изготвянето на настоящия годишен индивидуален финансов отчет.

3.1. Нетекущи материални активи

Нетекущите материални активи се отчитат първоначално по цена на придобиване, която включва покупната цена, включително мита и невъзстановими данъци, както и всички други преки разходи, отнасящи се до привеждане на актива в състояние, необходимо за неговата експлоатация. Дружеството е определило стойностен праг на същественост в размер на 700 лв., под който придобитите активи, независимо че притежават характеристики на нетекущ актив, се отчитат като текущ разход в момента на придобиването им.

След първоначалното им признаване нетекущите материални активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и евентуалните обезценки.

Амортизацията на актива започва, когато той е налице за употреба, т.е. когато е на мястото и в състоянието, необходими за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството. Амортизации не се начисляват на земи, активи, класифицирани като държани за продажба, активи в процес на придобиване и напълно амортизираните активи до остатъчната им стойност. Амортизирането на актива се преустановява на по-ранната от датата, на която активът е класифициран като държан за продажба или включен в група за освобождаване.

Последващите разходи се прибавят към балансовата стойност на актива, когато дружеството е вероятно да има икономическа полза от него, надвишаваща първоначалното му оценяване. Всички други последващи разходи се признават като разход за периода, в който са възникнали.

Имот, машина или съоръжение се отписва при неговата продажба или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от неговото използване, както и при освобождаване от него. Печалбата или загубата, възникваща при отписването на актива се включва в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определя като разлика между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива.

В края на всеки отчетен период се извършва преглед на остатъчните стойности, полезния живот и прилаганите методи на амортизация на нетекущите материални активи, като при установяване на отклонения от бъдещите очаквания за срока на тяхното използване, същите се коригират проспективно.

3.2. Инвестиционни имоти

Като инвестиционни имоти се отчитат придобитите и притежавани от дружеството имоти (земи и сгради), които се държат дългосрочно с цел по-скоро за получаване на доходи от наем и/или за увеличаване стойността на капитала. Инвестиционен имот се признава като актив само когато е вероятно приписваните му бъдещи икономически изгоди да се получат и цената му на придобиване може да се оцени достоверно.

Първоначално инвестиционните имоти се отчитат по цена на придобиване, която включва и разходите по сделката за придобиване. Последващите разходи за допълване, подмяна на част или обслужване на имота, се оценяват в момента на тяхното извършване и тяхната стойност се прибавя към цената на придобиване на инвестиционния имот. Всички други разходи за ежедневно обслужване на имота се признават в отчета за доходите в момента на тяхното възникване.

Дружеството избира да отчита инвестиционните имоти по модела на цената на придобиване в съответствие с изискванията на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, т.е. по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Инвестиционен имот се отписва при освобождаване или когато трайно се извади от употреба и от неговото освобождаване не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди.

Печалбите или загубите от освобождаване или изваждане от употреба на инвестиционен имот, се определят като разлика между нетните постъпления от продажба и балансовата сума на актива, като се признават в печалбата или загубата за периода.

3.3. Обезценка на нефинансови активи

Нефинансовите активи на дружеството са представени основно от нетекущи материални активи и инвестиционни имоти. Балансовите стойности на тези активи подлежат на преглед за обезценка към края на всеки отчетен период. В случай на индикации, че стойността на даден нефинансов актив е обезценена, дружеството изчислява неговата възстановима стойност.

За възстановима стойност на даден нефинансов актив дружеството приема по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за освобождаване или стойността на актива при употреба.

Справедливата стойност, намалена с разходите за освобождаване (правни услуги, държавни и други такси по сделката, както и преки допълнителни разходи за привеждане на актива в състояние за продажба), се определя на база скорошни пазарни сделки. Ако такива не могат да бъдат идентифицирани, се прилага подходящ модел за оценка.

3.4. Отчитане на лизинговите договори

На началната дата на всеки един договор дружеството прави анализ и оценка дали договорът представлява или съдържа елементи на лизинг. Договор, при който се прехвърля правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време срещу възнаграждение, се отчита като лизингов договор.

Дружеството прави повторна оценка дали даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг единствено при промяна в реда и условията на договора.

Дружеството като лизингополучател

За отчитане на лизинговите договори дружеството прилага единен модел на признаване и оценка, който налага балансовото им признаване. На датата, на която активът е на разположение за използване, от дружеството-лизингополучател се признават нетекущ актив Право на ползване и финансов пасив Задължение по лизинг.

Активът Право на ползване първоначално се оценява по цена на придобиване, която включва:

а) първоначалната стойност на лизинговото задължение;

б) корекция с лизинговите плащания, направени към или преди началната дата, както и с получените стимули по лизинга;

в) първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя; и

г) направената оценка на разходите за възстановяване, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив, възстановяване на основния актив или на обекта, на който е разположен, в състоянието, изисквано съгласно договора.

Активът Право на ползване впоследствие се амортизира по линейния метод за по-краткия период от полезния живот и срока на лизинговия договор. Ако по силата на лизинга собствеността върху актива се прехвърля до края на срока на договора или ако разходите във връзка с актива Право на ползване показват, че дружеството ще упражни опция за покупка, тогава този актив ще се амортизира за периода на полезния живот на актива. Срокът на полезния живот се определя на същата основа като тези на имуществото и оборудването. Периодично стойността на актива Право на ползване се коригира с евентуални загуби от обезценка и/или преоценка на лизинговото задължение, ако има такива.

В отчета за финансовото състояние активът Право на ползване се представя по преоценена стойност, представляваща цената на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубата от обезценка.

Задължението по лизинг първоначално се оценява по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са платени към началната дата на договора. Лизинговите плащания се дисконтират с лихвеният процент, заложен в договора за лизинг. Ако лихвеният процент не може да бъде непосредствено определен, лизингополучателят използва диференциалния лихвен процент, който той би платил, в случай че заеме финансови средства от друго дружество.

Задължението по лизинг последващо се оценява и представя по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективния лихвен процент.

Дружеството прави преоценка на Задължението по лизинг, когато:

а) има промяна в предстоящите лизингови плащания, произтичащи от изменение на прилаганият индекс или процент;

б) има изменение в оценката на сумата, която се очаква да бъде платима по гаранция за остатъчна стойност;

в) има промяна в срока на лизинга или оценката на опцията за закупуване на актива;

г) лизинговият договор е изменен и това изменение не е отразено като отделен лизинг.

С направената преоценка на Задължението по лизинг се коригира съответно и балансовата стойност на актива Право на ползване. В случай че балансовата стойност на актива Право на ползване е намалена до нула, резултатът от направената преоценка се признава текущо в отчета за печалбата или загубата.

Всички лизингови плащания по договори с кратък срок (до 12 месеца) и по договори за лизинг на активи с ниска стойност, се признават на линейна база като текущ разход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Дружеството като лизингодател

До продажбата на инвестиционен имот през 2023 г. дружеството има сключени договори за отдаване под наем в качеството си на лизингодател. Тези договори са класифицирани като договори за оперативен лизинг, тъй като при тях дружеството е продължавало да притежава всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху активите. Отдадените под наем активи са останали включени в състава на инвестиционния имот на дружеството, като разходите за тяхната амортизация през отчетния период са признати като текущ разход. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и организирането на оперативния лизинг са добавени към стойността на актива и са признати като разход за срока на договора на линейна база.

Приходите от наеми по договори за оперативен лизинг и предоставени спомагателни услуги, представляващи незначителен компонент на споразумението като цяло, са признати също на линейна база за периода на лизинговия договор.

3.5. Финансови инструменти

3.5.1. Първоначално признаване и оценяване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават в отчета за финансовото състояние тогава и само тогава, когато дружеството стане страна по договорните условия на съответния инструмент.

С изключение на търговските вземания, които нямат съществен компонент на финансиране и се оценяват по съответната цена на сделката, при първоначалното признаване дружеството оценява даден финансов актив или финансов пасив по неговата справедлива стойност, плюс или минус, в случай на финансов актив или финансов пасив, неоценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, разходите по сделката, които са пряко свързани с придобиването или издаването на финансовия актив или финансовия пасив.

3.5.2. Последващо оценяване на финансови активи

След първоначалното им признаване дружеството оценява финансовите активи по:

- амортизирана стойност;
- справедлива стойност през друг всеобхватен доход /ССДВД/; или
- справедлива стойност през печалбата или загубата/ССПЗ/.

Финансовите активи се рекласифицират след първоначалното им признаване, само когато дружеството промени бизнес модела за тяхното управление. В тези случаи всички засегнати финансови активи се рекласифицират на първия ден от първия отчетен период след промяната в бизнес модела.

Финансов актив, който не е признат за отчитане по ССПЗ, последващо се оценява по амортизирана стойност, ако отговаря едновременно на следните условия:

- държи се по бизнес модел, чиято цел е да държи активи за събиране на договорни парични потоци; и
- неговите договорни условия пораждат на определени дати парични потоци, които са само плащания на главница и лихви по непогасената главница.

Дългова инвестиция, която не е определена за отчитане по ССПЗ, последващо се измерва по ССДВД, ако отговаря на следните две условия:
- държи се в рамките на бизнес модел, чиято цел се постига чрез събиране на договорни парични потоци и продажба на финансови активи; и
- нейните договорни условия пораждат на определени дати парични потоци, които представляват единствено плащания на главница и лихви върху неизплатената главница.

Всички финансови активи, които не са класифицирани за отчитане по амортизирана стойност или ССДВД, както е описано по-горе, се измерват по ССПЗ. Към тях се включват всички деривативни финансови активи. При първоначално признаване дружеството може да определи финансов актив, който по принцип отговаря на изискванията за оценка по амортизирана стойност, да бъде представен по ССДВД или по ССПЗ, ако това елиминира или значително намалява несъответствието в счетоводното отчитане, което би могло да възникне иначе.

Финансовите активи на дружеството са отчетени като текущи активи, с изключение на тези с падеж повече от 12 месеца след края на отчетния период, които се класифицират като нетекущи.

3.5.3. Финансови пасиви – класификация и последващо оценяване

Финансовите пасиви се класифицират като отчитани по амортизирана стойност или по ССПЗ. Финансов пасив се отчита по ССПЗ, ако е класифициран като държан за търгуване, като дериватив или е определен като такъв при първоначалното му признаване.

Финансов пасив, отчитан по ССПЗ, последващо се оценява по справедлива стойност нето от печалби и загуби, включително всякакви разходи за лихви, които се признават в печалбата или загубата. Останалите финансови пасиви впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва.

Съгласно изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти, сумата на промяната в справедливата стойност на финансов пасив, която се дължи на промените в кредитния риск, се представя в друг всеобхватен доход, освен ако признаването на такива промени в друг всеобхватен доход би създало или увеличило счетоводното несъответствие в печалбата или загубата. Промените в справедливата стойност на финансовите пасиви, дължащи се на кредитния риск, впоследствие не се прекласифицират в печалбата или загубата. Съгласно разпоредбите на МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване, цялата стойност на промяната в справедливата стойност на финансовия пасив, обозначена като ССПЗ, се представя съответно в печалбата или загубата.

Финансовите пасиви на дружеството са отчетени в счетоводния баланс като текущи пасиви, с изключение на тези с падеж повече от 12 месеца след края на отчетния период, които са класифицирани като нетекущи.

3.5.4. Обезценка

За обезценка на финансовите активи, които не се отчитат по ССПЗ, се прилага модела на очакваната кредитна загуба. На всяка отчетна дата дружеството отчита очакваните кредитни загуби и промените в очакваните кредитните загуби, като по този начин следи промените в кредитния риск след първоначалното признаване на финансовите активи.

Към всяка отчетна дата дружеството изчислява или 12-месечна, или очаквана кредитна загуба за целия срок на финансовия инструмент, в зависимост от тежестта на промяната в кредитния риск на финансовия инструмент от първоначалното му признаване. Ако кредитният риск на този финансов инструмент се е увеличил значително след първоначалното му признаване, дружеството изчислява коректив за загуби в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента. Ако към отчетната дата кредитният риск на финансовия инструмент не се е увеличил значително след първоначалното му признаване, дружеството изчислява коректив за загуби в размер, равен на очакваните кредитни загуби за 12 месеца.

За тази цел дружеството прилага „тристепенен" модел, базиран на промени в кредитния риск на финансовия инструмент в сравнение с кредитния риск при първоначалното му признаване,

който има за цел да отрази влошаването на кредитното качество на финансовия инструмент:

- Етап 1- финансови инструменти, които не са се влошили значително в качеството на кредита от първоначалното им признаване или които имат нисък кредитен риск;

- Етап 2 - финансови инструменти, които значително са се влошили в качеството на кредита след първоначалното им признаване, но нямат обективни доказателства за събитие по неизпълнение;

- Етап 3 - финансови активи, които имат обективни доказателства за събитие по неизпълнение и задействане на обезценка.

Рискът от възникване на кредитна загуба по отношение на търговските и други вземания, както и на активите по договори с клиенти, се оценява като дружеството изчислява коректив за загуби в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на съответния инструмент.

3.5.5. Отписване на финансови активи

Дружеството отписва финансов актив в следните случаи:

- когато изтекат договорните права върху паричните потоци от финансовия актив;

- когато прехвърля правата за получаване на договорните парични потоци в сделка, при която по същество всички рискове и ползи от собствеността на финансовия актив са прехвърлени; или

- когато прехвърля правата за получаване на договорните парични потоци в сделка, при която дружеството запазва всички съществени рискове и ползи от собствеността, но не запазва контрола върху финансовия актив.

3.5.6. Отписване на финансови пасиви

Дружеството отписва финансов пасив, когато задължението по договор е изпълнено, анулирано или срокът на договора е изтекъл. Финансов пасив се отписва и в случаите, когато неговите условия се променят и паричните потоци от модифицираното задължение са съществено различни. Тогава въз основа на промените се признава нов финансов пасив, оценен по справедлива стойност.

При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност и погасеното възнаграждение (включително всички прехвърлени непарични активи или поети пасиви) се признават в печалбата или загубата.

3.5.7. Компенсиране

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за финансовото състояние само тогава, когато дружеството има законово право да прихваща сумите и възнамерява или да ги уреди на нетна база, или да реализира актива и уреди пасива едновременно.

3.6. Инвестиции в дъщерни, асоциирани и други предприятия

Всяко предприятие, в което дружеството притежава контрол се приема като дъщерно предприятие. Счита се, че дружеството притежава контрол върху предприятието, в което е инвестирано, само ако са изпълнени следните условия:

а) дружеството притежава правомощия в предприятието, в което е инвестирано, които му дават възможност към дадения момент да ръководи дейностите, оказващи съществено въздействие върху финансовата и оперативната политика на споменатото предприятие;

б) дружеството има права върху променливите приходи от неговото участие в предприятието, в което е инвестирано; и

в) дружеството има възможност да използва своите правомощия в предприятието, в което е инвестирано, за да окаже въздействие върху размера на възвръщаемостта за инвеститора.

Всяко предприятие, в което дружеството притежава значително влияние се приема като асоциирано предприятие. Значително влияние представлява правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, в което е инвестирано, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика.

Ако дружеството притежава пряко или косвено 20 процента или повече от гласовете в предприятието, в което е инвестирано, се приема, че дружеството има значително влияние, освен когато категорично може да бъде доказано противното. Обратно, ако дружеството притежава пряко или косвено по-малко от 20 процента от гласовете в предприятието, в което е

инвестирано, се приема, че дружеството не притежава значително влияние, освен когато такова влияние може да бъде категорично доказано.

Наличието на значително влияние от страна на дружеството се установява по поне по един от следните начини:
а) представителство в съвета на директорите или в равностоен управленски орган на предприятието, в което е инвестирано;
б) участие в процеса на вземане на решения, свързани с политиката, включително при вземане на решения за разпределение на дивиденти или други подобни;
в) значими сделки между дружеството и предприятието, в което е инвестирано;
г) взаимен обмен на управленски персонал; или
д) осигуряване на съществена техническа информация.

Дружеството отчита като съвместно предприятие това предприятие, което има следните характеристики:
а) страните са обвързани от договорно споразумение;
б) договорното споразумение предоставя на две или повече от тези страни съвместен контрол върху предприятието;
в) съвместното предприятие е или съвместно контролирана дейност, или съвместно контролиран актив.

Съвместен контрол представлява уредено с договор споделяне на контрола върху дадено предприятие и съществува, само когато решенията по отношение на съответните дейности изискват единодушното съгласие на страните, споделящи контрола. В съвместното предприятие нито една страна не контролира предприятието самостоятелно. Страна, която упражнява съвместен контрол върху предприятието, може да попречи на всяка от другите страни или група от страни да контролира предприятието.

Съвместно контролираната дейност представлява съвместно предприятие, в което страните, които притежават съвместен контрол върху предприятието, имат право върху активите и задължения по отношение на пасивите на предприятието. Страните се наричат съвместни управители.

Съвместно контролираният актив представлява съвместно предприятие, чрез което страните, които притежават съвместен контрол върху предприятието, имат право на нетните активи на предприятието. Страните се наричат съвместни контролиращи съдружници.

Дружеството прави преценка, за да определи дали съвместното предприятие е съвместно контролирана дейност или съвместно контролиран актив. При определяне вида на съвместното предприятие, в което участва, дружеството взема предвид всички права и задължения, които произтичат от това предприятие. Прави се преценка на правата и задълженията на дружеството, като се взема предвид структурата и правната форма на съвместното предприятие, условията, уговорени от страните в договорното споразумение, и, когато е уместно, други факти и обстоятелства.

Дългосрочните инвестиции, състоящи се от акции или дялове в дъщерни, асоциирани и други предприятия, се представят в отчета за финансовото състояние по себестойност, която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията, намалена с натрупаната обезценка.

Инвестициите в дъщерни, асоциирани и други предприятия подлежат на ежегоден преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за печалбата или загубата.

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни, асоциирани и други предприятия се прилага „датата на сключване" на сделката. Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от съответния конкретен тип инвестиция. Печалбата или загубата от тяхната продажба се представя съответно на ред Печалба/(Загуба) от операции с финансови активи в отчета за печалбата или загубата.

Приходите от дивиденти, свързани с инвестиции в дъщерни, асоциирани и други предприятия, се признават като текущ финансов приход в отчета за печалбата или загубата, само когато:

а) правото на дружеството да получи плащане на дивидент е установено;
б) има вероятност дружеството да получи икономически ползи, свързани с дивидента; и
в) размерът на дивидента може да бъде надеждно оценен.

3.7. Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички финансови активи, представляващи лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси се признават, когато дружеството стане страна по договорни условия. Първоначално те се оценяват и представят по цена на придобиване, която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, плюс преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси.

Съгласно възприетия от дружеството бизнес модел за тяхното управление предоставените заеми и други финансови ресурси се държат с цел събиране на договорни парични потоци на главница и лихви по непогасената главница.

След първоначалното им признаване предоставените заеми и други финансови ресурси последващо се оценяват и представят по амортизирана стойност.

Дружеството отписва предоставените заеми и други финансови ресурси, когато изтичат договорните права върху паричните потоци от тях, или прехвърля правата за получаване на договорните парични потоци в сделка, при която по същество всички рискове и ползи от собствеността на тези финансови активи са прехвърлени.

Приходите от лихви се отчитат текущо на база метода на ефективния лихвен процент.

Предоставените заеми и други финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди вземането в срок по-голям от 12 месеца след края на отчетния период.

3.8. Търговски вземания

Дружеството класифицира търговските си вземания като финансови активи. Търговските вземания представляват безусловно право на дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти.

При първоначалното признаване дружеството оценява търговските вземания, които нямат съществен компонент на финансиране, по справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност.

Дружеството държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци, поради което последващо те се оценяват по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупаната обезценка за очакваните кредитни загуби.

Моделът на очакваните кредитни загуби се прилага за целия срок на търговските вземания. Дружеството прилага опростения подход на МСФО 9 Финансови инструменти за измерване на очакваните кредитни загуби по договори с клиенти на база матричен модел за процента на загубата. За целта договорите с клиенти, които имат сходни характеристики, се групират по сегменти (портфейли). Прилаганите в матрицата проценти на загубата се определят въз основа на исторически данни наблюдавани от дружеството и се базират на дните просрочие за всеки отделен портфейл.

3.9. Парични средства

Паричните средства на дружеството включват касови наличности и наличности по разплащателни сметки. Паричните средства във функционалната валута на дружеството са оценени по номинална стойност. Паричните позиции в чуждестранна валута се преизчисляват ежедневно и към датата на годишния индивидуален финансов отчет по заключителен курс на БНБ.

3.10. Собствен капитал

Дружеството отчита регистрирания си капитал по номинална стойност на емитираните акции.

Спазени са разпоредбите на Търговски закон като са формирани законови резерви, чиято отчетна стойност представлява една десета част от регистрирания акционерен капитал.

Финансовият резултат от минали години отразява неразпределената печалба и натрупаните загуби от предходни периоди.

3.11. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Дружеството класифицира получените заеми и другите привлечени финансови ресурси като финансови пасиви. Всички заеми и други привлечени финансови ресурси се представят първоначално по себестойност, която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното им признаване заемите и другите привлечени ресурси последващо се оценяват и представят по амортизирана стойност.

Разходите за лихви се признават за срока на финансовия инструмент като разход в периода, в който те са извършени, на база метода на ефективния лихвен процент.

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

3.12. Търговски задължения

Дружеството класифицира търговските си задължения като финансови пасиви. Като търговски задължения се отчитат задълженията на дружеството да заплати получени стоки или услуги, които са били фактурирани или са били предмет на формално споразумение с доставчика.

Търговските задължения се представят по фактурна стойност или цена на придобиване, която се приема за справедлива стойност на сделката и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност.

3.13. Приходи от договори с клиенти

Основните приходи на дружеството са от предоставяне на услуги по управление на инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия - оперативно управление, поръчителство, консултантски услуги и участие по договори за управление. Предоставяните услуги представляват част от поредица от отделни услуги, които по същество са еднакви и имат същия модел на прехвърляне към клиента. Всяка отделна услуга в поредицата, която дружеството обещава да прехвърли на клиента представлява задължение за изпълнение, уреждано в течение на времето. Дружеството е достигнало до заключение, че то действа като принципал в договореностите си с клиентите, тъй като клиентът едновременно получава и потребява ползите от предоставяните услуги в хода на тяхното изпълнение.

Приходите се признават в течение на времето, когато дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение и прехвърли контрола върху обещаните услуги на своите клиенти. Приходите се измерват въз основа цената на сделката, представляваща договореното възнаграждение, на което дружеството има право в замяна на предоставените услуги и месечно фактуриране на удовлетворените задължения за изпълнение.

Дружеството отчита Активи по договори с клиенти, когато има право да получи възнаграждение в замяна на стоки или услуги, които е прехвърлило на клиента, но дължимото възнаграждение е под условие. Признатите активи по договори с клиенти се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно.

Дружеството признава Пасиви по договори с клиенти за получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди дружеството да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато дружеството удовлетвори задълженията си за изпълнение по договора.

Активите и пасивите по договори с клиенти се представят отделно от търговските вземания и задължения. Те се включват в групата на текущите активи или пасиви, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца, а останалите се отчитат като нетекущи.

3.14. Разходи

Разходите в дружеството се признават на база принципите за начисляване и съпоставимост. Начислените разходи представляват задължения да се заплати за получени стоки или услуги, които все още не са платени, фактурирани или са предмет на формално споразумение с доставчика, като понякога е необходимо да се направи преценка на сумите или на времето, за което се отнасят.

Оперативните разходи, както и разходите за труд или други ресурси за изпълнение по договор,

които не са отразени в цената на договора, се признават от дружеството в момента на тяхното възникване. Разходите по изпълнение на договор с клиент, които попадат в обхвата на други стандарти, се отчитат от дружеството в съответствие с изискванията на съответните стандарти. Когато разходите за постигане на договор биха били понесени независимо дали договорът е бил сключен, същите се признават като разход в момента на тяхното възникване, освен когато са изрично начислени на клиента.

Предплатените разходи се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

3.15. Доходи на наети лица и задължения към тях

Трудовите и осигурителни отношения със служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и действащото осигурително законодателство в Република България.

Доходите на наети лица представляват всички форми на възнаграждение, предоставени от дружеството в замяна на положения от наетите лица труд. Начислените доходи в замяна на положения труд се признават като разход за дружеството и като задължение към наетите лица след приспадане на всички вече изплатени суми.

Дружеството не прилага планове за доходи на наетите лица след тяхното напускане или такива под формата на компенсации с акции или дялове от собствения капитал.

Очакваните краткосрочни разходи по натрупващи се компенсируеми отпуски се отчитат от дружеството като допълнителна недисконтирана сума, която се очаква да бъде изплатена в резултат на неизползваното право, акумулирано към датата на годишния индивидуален финансов отчет.

Начислените краткосрочни доходи на служителите включват трудови възнаграждения, вноски за социално осигуряване и годишни полагаеми се отпуски, които се очаква да бъдат изцяло уредени в рамките на 12 месеца след края на отчетния период.

3.16. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата за настоящия и предходни данъчни периоди са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство. Те се признават като пасив до размера, до който не са платени. Ако вече платените данъци от печалбата надвишават дължимата сума за текущия и предходни периоди, превишението се признава като актив.

Текущият разход за данък се изчислява в съответствие с приложимата данъчна ставка и данъчните правила за облагане в периода, за който се отнася, на база преобразувания финансов резултат за данъчни цели, който се различава от счетоводната печалба или загуба в годишните индивидуални финансови отчети.

При изчислението на отсрочените данъци се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влязат в сила, към края на отчетния период. Номиналната данъчна ставка в Република България за 2024 г. е 10% (2023 г.: 10%).

Отсрочените данъци се изчисляват за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба. Независимо от това съгласно измененията на МСС 12 Данъци върху дохода от 01.01.2023 г. отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, които възникват при първоначално признаване на активи и пасиви по лизингови договори и задължения за извеждане от експлоатация.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер. Същевременно отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи.

В отчета за финансовото състояние отсрочените данъчни активи и пасиви са представени нетно, тъй като те се отнасят за данък върху дохода, наложен от данъчния орган и дружеството възнамерява едновременно да реализира активите и да погаси пасивите, свързани с отсрочени данъци.

В края на 2023 г. бяха приети изменения в ЗКПО, с които ефективно от 1.01.2024 г. се въвежда облагане с глобален минимален корпоративен данък от 15% на многонационалните и големите национални групи от предприятия. Дружеството не очаква да бъде засегнато от тази промяна в законодателството, свързана с прилагането на измененията на МСС12 за провеждане на международна данъчна реформа и определяне на Модел от правила по Втори стълб.

3.17. Оценяване по справедлива стойност

За целите на финансовото отчитане някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и оповестяват по справедлива стойност.

Справедливата стойност е получената при продажба на актив или платената при прехвърляне на пасив цена при обичайна сделка на основния (или най-изгодния) пазар към датата на оценяване при актуалните тогава пазарни условия (т.е. актуалната продажна цена), независимо дали тази цена е непосредствено достъпна или определена чрез друг метод за остойностяване. Цената на основния (или най-изгодния) пазар, използвана за оценяване на справедливата стойност на актива или пасива, не се коригира спрямо разходите по сделката.

Към всички активи и пасиви, които следва да бъдат оценени и/или оповестени в годишните индивидуални финансови отчети по справедлива стойност, се прилага следната йерархия на справедливите стойности:
- Хипотези от 1-во ниво – определяне по котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Хипотези от 2-ро ниво – определяне посредством оценъчни техники, при които се използват входящи данни, различни от директно котирани цени, но пряко или косвено достъпни за наблюдение, включително когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Хипотези от 3-то ниво – определяне посредством оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

3.18. Съществени счетоводни преценки и приблизителни оценки

Изготвянето на годишния индивидуален финансов отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и разумни предположения, които оказват влияние върху балансовите стойности на активите и пасивите, приходите и разходите за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и предварителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на активите или пасивите в следващи отчетни периоди.

При прилагането на възприетите счетоводни политики, ръководството на дружеството е направило следните преценки, които имат най-съществен ефект върху сумите, признати в годишния индивидуален финансов отчет:

- Класифициране на нетекущ актив като инвестиционен имот

При отчитане на нетекущите активи на дружеството е необходимо да се направи адекватна преценка дали даден имот следва да се класифицира като инвестиционен или като ползван от собственика в рамките на обичайната икономическа дейност. До продажбата им през 2023 г. дружеството е класифицирало като инвестиционен имот единствено придобитите и притежавани от него земи и сгради, които са били държани дългосрочно с цел по-скоро за получаване на доходи от наем.

- Последваща оценка на инвестиционни имоти

За целите на оценяването след първоначалното им признаване дружеството има право на избор по отношение на прилагания модел на оценка към всеки един от своите инвестиционни имоти – по модела на справедливата стойност или по модела на цената на придобиване. В предходни отчетни периоди дружеството е направило преценка и е избрало да отчита своите инвестиционни имоти по модела на цената на придобиване в съответствие с изискванията на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, т.е. по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

- Полезен живот на нетекущи материални активи и инвестиционни имоти

При отчитането на нетекущите материални активи и на инвестиционните имоти се използват приблизителни оценки за техния очакван полезен живот и остатъчна стойност, които се базират на преценка от страна на ръководството.

- Срок на лизинговите договори – дружеството като лизингополучател

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул за упражняване на опция за удължаване или не упражняване на опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако удължаването (прекратяването) е твърде вероятно - с разумна степен на сигурност.

- Определяне на диференциалния лихвен процент по договори за лизинг

Лихвеният процент, който лизингополучателят би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време и при сходно обезпечение средствата, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива Право на ползване в сходна икономическа среда.

- Отчитане на инвестиции в дъщерни предприятия

Дружеството притежава контролно участие в дъщерни предприятия, като това участие му дава права върху променливите приходи от направените инвестиции. Като е взело предвид всички права и задължения, които произтичат от участието му в тези предприятия, включително структурата и правната им форма, както и условията, обуславящи тяхното контролиране, дружеството е направило преценка, за да определи тези предприятия като дъщерни.

- Обезценка на инвестиции в дъщерни, асоциирани и други предприятия

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в дъщерни, асоциирани и други предприятия. Преценките за обезценка на инвестициите се правят през призмата на прогнозите и намеренията на ръководството относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от тези предприятия, включително търговски и промишлен опит, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари, очаквания за бъдещи продажби и др.

- Признаване на приходи

От съществено значение при признаване на приходите през отчетния период е определяне на момента във времето, когато контролът върху предоставяните стоки или услуги се прехвърля на клиента. Направените преценки от ръководството на дружеството се базират на това дали приходите от продажба на стоки или услуги се признават в течение на времето или в даден момент.

- Изчисление на очаквани кредитни загуби за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

При оценката на очакваните кредитни загуби на търговските и други вземания са използвани съществени предположения, като-са взети предвид настоящите условия и бъдещи прогнози.

- Доходи на наети лица и задължения към тях

Към датата на всеки индивидуален финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на полагаем се платен годишен отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за сметка на работодателя за вноски по задължителното социално и здравно осигуряване.

- Активи и пасиви по отсрочени данъци

Отсрочените данъчни активи се признават за всички неизползвани данъчни загуби до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която те да бъдат приспаднати. Определянето на сумата на отсрочените данъчни активи, която да бъде призната, изисква да бъде направена от ръководството съществена преценка, която се базира на очакваното време на възникване и нивото на бъдещите облагаеми печалби. Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

- Измерване на справедлива стойност

Редица счетоводни политики и оповестявания на дружеството изискват измерване на справедливи стойности както за финансовите, така и за нефинансовите активи и пасиви. При измерване на справедливата стойност на актив или пасив, дружеството използва наблюдавани пазарни данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират на база входящите данни, като се използва йерархията от 3 нива за оценка.

4. Имоти, машини и съоръжения

в хил. лева	Земи	Сгради	Компютри и периферни устройства	Транспортни средства	Други нетекущи активи	Общо
Отчетна стойност						
Салдо към 01.01.2023	**64**	**37**	**64**	**777**	**17**	**959**
Придобити	-	-	13	128	-	141
Отписани	-	-	(1)	(180)	-	(181)
Салдо към 31.12.2023	**64**	**37**	**76**	**725**	**17**	**919**
Амортизация						
Салдо към 01.01.2023	-	**(22)**	**(56)**	**(656)**	**(11)**	**(745)**
Амортизация за периода	-	(2)	(9)	(92)	(2)	(105)
Отписана амортизация	-	-	1	180	-	181
Салдо към 31.12.2023	-	**(24)**	**(64)**	**(568)**	**(13)**	**(669)**
Балансова стойност						
Салдо към 01.01.2023	**64**	**15**	**8**	**121**	**6**	**214**
Салдо към 31.12.2023	**64**	**13**	**12**	**157**	**4**	**250**

Към имотите, машините и съоръженията дружеството прилага линеен метод на амортизация, непроменен от предходния отчетен период. Определените годишни амортизационни норми и продължителност на полезен живот по групи активи, съобразени с физическото и морално остаряване, спецификата на оборудването и намеренията за употреба са, както следва:

- Сгради и съоръжения 4% 25 години
- Компютри и периферни устройства 50% 2 години
- Транспортни средства 25% 4 години
- Други нетекущи активи 15% 7 години

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата. През отчетния период не са отчитани разходи за обезценка на нетекущи материални активи.

Отчетната стойност на напълно амортизираните нетекущи активи към 31.12.2023 г., които се използват в дейността на дружеството възлиза на 594 хил. лв., разпределени по групи активи, както следва:

- Компютри и периферни устройства - 59 хил. лв.
- Транспортни средства - 532 хил. лв.
- Други нетекущи активи - 3 хил. лв.

Към 31 декември 2023 г. дружеството няма заложени собствени нетекущи материални активи като обезпечение по свои или чужди задължения и няма поети договорни ангажименти за придобиване на значими дълготрайни материални активи.

5. Инвестиционни имоти

в хил. лева	Земи	Сгради и съоръжения	Други нетекущи активи	Общо
Отчетна стойност				
Салдо към 01.01.2023	**84**	**13810**	**112**	**14006**
Отписани	(84)	(13810)	(112)	(14006)
Салдо към 31.12.2023	-	-	-	-
Амортизация				
Салдо към 01.01.2023	-	**(875)**	**(15)**	**(890)**
Амортизация за периода	-	(414)	(13)	(427)
Амортизация на отписани	-	1289	28	1317
Салдо към 31.12.2023	-	-	-	-
Балансова стойност				
Салдо към 01.01.2023	**84**	**12935**	**97**	**13116**
Салдо към 31.12.2023	-	-	-	-

През отчетния период е продаден инвестиционен имот, състоящ се от административна офис

сграда с общи и специфични помещения, инсталации и съоръжения. Инвестиционният имот е отчитан по модела на цената на придобиване, като към момента на продажбата неговата балансова стойност е в размер на 12690 хил. лв. В отчета за печалбата или загубата е признат нетен доход от освобождаването от инвестиционен имот в размер на 23 хил. лв.

До момента на продажбата на инвестиционния имот е прилаган линеен метод на амортизация, като съобразно физическото и морално остаряване, спецификата на оборудването и намеренията за употреба са използвани следните годишни амортизационни норми по групи активи:

- Сгради и съоръжения 4%
- Стопански инвентар 15%
- Други нетекущи активи 15%

На земята като част от инвестиционния имот не са начислявани амортизации.

6. Активи Право на ползване

Съгласно разпоредбите на МСФО 16 активите, получени от дружеството при условията на лизинг (наем), се отчитат като активи Право на ползване. Тези активи се признават по справедливата им стойност и се амортизират за по-краткия срок между полезния им живот и срока на лизинга. Амортизирането на активите Право на ползване започва от момента, в който те са на разположение за употреба. В отчета за финансовото състояние на дружеството те се представят на отделен ред.

Дружеството има неотменяем ангажимент по договор за оперативен лизинг във връзка с нает имот. Определената продължителност на полезен живот, съобразена с намеренията за ползване на наетия актив е, както следва:

- Активи Право на ползване:

- Офис помещение по договор за оперативен лизинг 30 години

Балансовата стойност на активите Право на ползване е представена, както следва:

в хил. лева	**Офис по договор за оперативен лизинг**	**Общо**
Отчетна стойност		
Салдо към 01.01.2023	919	919
Салдо към 31.12.2023	**919**	**919**
Амортизация		
Салдо към 01.01.2023	(123)	(123)
Амортизация за периода	(31)	(31)
Салдо към 31.12.2023	**(154)**	**(154)**
Балансова стойност		
Салдо към 01.01.2023	**796**	**796**
Салдо към 31.12.2023	**765**	**765**

Във връзка с наетия актив по договор за оперативен лизинг дружеството признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход следните суми:

в хил. лева	**2023**	**2022**
Амортизация на активи Право на ползване (отчетени към Разходи за амортизации)	(31)	(30)
Разходи за лихви (отчетени към Финансови разходи)	(34)	(34)
Общо разходи по лизинг, признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход:	**(65)**	**(64)**

Отчетеният изходящ паричен поток по договори за оперативен лизинг през 2023 г. е в размер на 53 хил. лв. (2022 г.: 53 хил. лв.).

7. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дългосрочните инвестиции, представляващи участия в дъщерни предприятия, са представени в годишния индивидуален финансов отчет по цена на придобиване /себестойност/, която

представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестициите, намалена с натрупаната обезценка.

Към 31.12.2023 г. дружеството притежава следните контролни участия в дъщерни предприятия:

Дъщерно предприятие	2023 *в хил. лева*	участие %	2022 *в хил. лева*	участие %
Солар Вълчедръм ЕООД	1519	100%	1519	100%
Соларен Парк България ЕАД	1365	100%	1365	100%
Монтана Солар Парк ЕАД	876	100%	876	100%
Мокреш Солар Парк АД	975	97.5%	975	97.5%
Геатерм АД	700	70%	250	100%
Лес Енерджи ООД	-	70%	-	70%
Общо	**5435**		**4985**	

През отчетния период е продадено част от дяловото участие на дружеството в дъщерното предприятие Геатерм АД, представляващо 30% от записания капитал.

Към 31.12.2023 г. инвестиции на дружеството в дъщерни предприятия с обща балансова стойност 4735 хил. лв. са обременени със следните тежести:

- Залог върху притежаваните акции и дялове от капитала на следните дружества: Монтана Солар Парк ЕАД, Солар Вълчедръм ЕООД и Соларен Парк България ЕАД;
- Залог върху търговските предприятия на следните дружества: Монтана Солар Парк ЕАД, Мокреш Солар Парк АД, Солар Вълчедръм ЕООД и Соларен Парк България ЕАД.

През отчетната 2023 г. не е установена необходимост от признаване на обезценка на инвестициите в дъщерни предприятия.

8. Инвестиции в асоциирани, други и съвместни предприятия

В някои от предприятията, в които е инвестирало, дружеството притежава значително влияние, което се изразява в правото му да участва в процеса на вземане на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на тези предприятия.

Дългосрочните инвестиции, представляващи участия в асоциирани и други предприятия, са представени в индивидуалния финансов отчет по цена на придобиване /себестойност/, която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестициите, намалена с натрупаната обезценка.

Към 31.12.2023 г. дружеството притежава следните акции и дялове в асоциирани и други предприятия:

Асоциирани и други предприятия	2023 *в хил. лева*	участие %	2022 *в хил. лева*	участие %
Доша 2018 ООД	6750	55.00%	6750	55.00%
Енергийни проекти България ООД	4220	50.00%	4220	50.00%
ДАГ-08 ООД	2251	50.00%	2251	50.00%
Голдън Сан ООД	989	50.00%	989	50.00%
Електро Трейд България ООД	1045	49%	-	-
Дупница Солар Енерджи АД	21	42.50%	21	42.50%
М Солар Плант 2 ООД	6383	41.16%	6383	41.16%
Зохал Ренюабъл енерджи Л.Л.С.	110	37.00%	110	37.00%
Виртупауър АД	38	30.00%	-	-
Ейч Пи енд Ер И България АД	73	12.50%	73	12.50%
Кепитъл Маркетс АД	21	11.19%	6	5.20%
Грийнтех Иженеринг Солюшънс АД	330	10.87%	330	10.87%
Теле Инвест България АД	10	10.00%	10	10.00%
Зелена светлина 2010-3 ООД	523	10.00%	523	10.00%
Черногорово енерджи ООД	160	10.00%	160	10.00%
Лопушна енерджи ООД	155	10.00%	155	10.00%
Белене Солар Плант АД	-	-	6	50.00%
Други участия	3	-	3	-
Натрупани загуби от обезценка	*(6862)*	-	*(1124)*	-
Общо	**16220**		**20866**	

Дружеството не класифицира Доша 2018 ООД като дъщерно предприятие, тъй като счита, че не са изпълнени изискванията на МСФО 10 по отношение на контрола върху това предприятие през настоящия отчетен и предходни периоди.

Към 31.12.2023 г. притежаваните от дружеството инвестиции в Енергийни проекти България ООД, ДАГ-08 ООД, Голдън Сан ООД, Зелена светлина 2010-3 ООД и Черногорово енерджи ООД с обща балансова стойност 8143 хил. лв., са обременени със следните тежести: залог върху търговските предприятия и залог върху притежаваните дялове от капитала на тези предприятия. Инвестициите на дружеството в Доша 2018 ООД са обременени със запор върху дружествените дялове, притежавани от съдружник в предприятието.

През отчетната 2023 г. е призната загуба от обезценка на част от инвестициите в асоциирани и други предприятия в размер на 5738 хил. лв. (2022 г.: 1012 хил. лв.).

Към 31.12.2023 г. дружеството притежава дялове и в следните съвместни предприятия:

Съвместно предприятие	**2023**	**участие**	**2022**	**участие**
	в хил. лева	**%**	*в хил. лева*	**%**
ДЗЗД Регионално депо - Перник 2015	-	20.00%	-	20.00%
ДЗЗД Регионално депо - Перник 2020	-	20.00%	-	20.00%
Общо	-		-	

Участията в съвместни предприятия се отчитат по цена на придобиване /себестойност/.

9. Предоставени аванси

в хил. лева	**2023**	**2022**
Аванс за закупуване на недвижим имот	800	-
Аванси за закупуване на капиталови инвестиции	-	1956
Общо	**800**	**1956**

През 2023 г. от дружеството е предоставен аванс по предварителен договор за придобиване на етаж от сграда в процес на изграждане. Съгласно договорните условия сделката по придобиване на недвижимия имот се очаква да приключи до края на 2024 г.

Към предварителни договори за придобиване на дружествени дялове в други предприятия са сключени нови споразумения, съгласно които дружеството ще бъде заместено като купувач, поради което предоставените аванси по тези договори са прехвърлени и отчетени към Други дългосрочни вземания.

10. Предоставени заеми

Оценката на предоставените заеми се извършва към края на всеки отчетен период по амортизирана стойност. След първоначалното им признаване за предоставените заеми, при които се наблюдава нарастване на техния кредитен риск, дружеството изчислява съответен коректив за загуби.

10.1. Нетекущи предоставени заеми

в хил. лева	**2023**	**2022**
Предоставени заеми на свързани лица в група	2285	1502
Неуредени лихви по предоставени заеми на свързани лица в група	245	175
Предоставени заеми на свързани лица извън група	18613	2423
- обезценка на предоставени заеми на свързани лица извън група	*(113)*	*(113)*
Неуредени лихви по предоставени заеми на свързани лица извън група	234	100
- обезценка на неуредени лихви по предоставени заеми на свързани лица извън група	*(3)*	*(3)*
Предоставени заеми на други лица	620	129
Неуредени лихви по предоставени заеми на други лица	12	2
Общо	**21893**	**4215**

10.2. Текущи предоставени заеми

в хил. лева	2023	2022
Предоставени заеми на свързани лица извън група	775	430
Неуредени лихви по предоставени заеми на свързани лица извън група	68	35
Предоставени заеми на други лица	821	808
Неуредени лихви по заеми на други лица	57	38
- обезценка на неуредени лихви по предоставени заеми на други лица	*(5)*	*(5)*
Общо	**1716**	**1306**

Така посочените суми включват непогасени главници и лихви към тях. Лихвата е от порядъка на 1.5% - 6% годишно. От дружеството е предоставен заем в размер на 489 хил. лв., по който като обезпечение е учредена договорна ипотека върху недвижим имот в полза на Хелиос Пауер АД. Всички останали заеми не са обезпечени.

Общата сума на главниците по предоставени заеми на свързани лица е в размер на 21560 хил. лв. (2022 г.: 4242 хил. лв.), а на тези по предоставени заеми на други лица в размер на 1441 хил.лв. (2022 г.: 937 хил. лв.). Всички предоставени заеми са с матуритет до 5 години.

11. Други дългосрочни вземания

Оценката на други дългосрочни вземания се извършва към края на всеки отчетен период по амортизирана стойност. След първоначалното им признаване не се наблюдава нарастване на техния кредитен риск, поради което не е необходимо изчисляване на коректив за загуби.

в хил. лева	2023	2022
Вземания по предоставени аванси	5867	-
Вземания от свързани лица извън група по сделки за продажба на капиталови инвестиции	-	5256
Общо	**5867**	**5256**

През отчетния период са сключени споразумения, съгласно които дружеството ще бъде заместено като купувач на дружествени дялове по предварителни договори. Всички предоставени аванси по тези договори до датата на споразумението са прехвърлени към Други дългосрочни вземания, тъй като очакваният срок за тяхното връщане е в процес на договаряне.

12. Активи по отсрочени данъци

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните позиции в отчета за финансовото състояние:

в хил. лева	2023	2022
***Отсрочени данъчни активи**, по повод:*		
Последващи оценки на дялови участия	686	113
Договори за оперативен лизинг по МСФО 16 и МСС 12	83	5
Последващи оценки на вземания	14	14
Последващи оценки на материални запаси	6	6
Задължения по компенсируеми отпуски	4	4
Неизплатени възнаграждения по договори за управление	1	1
Общо активи по отсрочени данъци	***794***	***143***
***Отсрочени данъчни пасиви**, по повод:*		
Активи Право на ползване съгласно МСФО 16	(76)	-
Общо пасиви по отсрочени данъци	***(76)***	**-**
Нетни активи по отсрочени данъци	**718**	**143**

При признаване на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира достатъчна данъчна печалба.

Към 31.12.2023 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружеството са оценени при ставка, валидна за 2024 г., която е в размер на 10%.

13. Търговски и други вземания

Оценката на краткосрочните търговски и други вземания се извършва към края на всеки отчетен период по амортизирана стойност. След първоначалното им признаване не се наблюдава нарастване на техния кредитен риск, поради което не е необходимо изчисляване на коректив за загуби. Отделните вземания са представени по вид, както следва:

в хил. лева	2023	2022
Вземания от съучастия от свързани лица в група	610	610
Други вземания от свързани лица в група	-	50
Вземания от свързани лица извън група по сделка за продажба на капиталови инвестиции	2400	-
Вземания по продажби от свързани лица извън група	1	-
Вземания от съучастия от свързани лица извън група	50	-
Други вземания от свързани лица извън група	8	8
- обезценка на други вземания от свързани лица	*(8)*	*(8)*
Вземания по продажби от други лица	41	189
- обезценка на вземания по продажби от други лица	*(7)*	*(7)*
Активи по договори с клиенти	60	-
Данък, подлежащ на възстановяване по ЗДДС	160	-
Вземания по застрахователни обезщетения	118	-
Предоставени аванси	4	76
Други вземания от други лица	7	1
Общо	**3444**	**919**

Вземанията по продажби са безлихвени и представляват вземания по договори с клиенти. Обичайно договореният срок за плащане на вземанията по продажби е 30 дни от датата на издаване на съответната фактура.

Вземанията по сделка за продажба на капиталови инвестиции на дружеството в асоциирано предприятие са с отложено плащане и очакван падеж 31.12.2024 г.

Към края на отчетния период търговските и други вземания от свързани лица в група са в размер на 610 хил. лв. (31.12.2022 г.: 660 хил. лв.), а от свързани лица извън група на стойност 2459 хил. лв. (31.12.2022 г.: 8 хил. лв.).

14. Парични средства

в хил. лева	2023	2022
Парични средства в разплащателни сметки	4769	11514
Парични средства в брой	2	4
Общо	**4771**	**11518**

15. Регистриран капитал и резерви

в хил. лева	Регистриран капитал	Брой акции	Резерви
Салдо към 01.01.2022	**41495**	**414 949**	**2935**
Емитиране на нови акции	1222	12 225	8558
Заделяне на законов резерв	-	-	1214
Салдо към 31.12.2022	**42717**	**427 174**	**12707**
Салдо към 01.01.2023	**42717**	**427 174**	**12707**
Заделяне на законов резерв	-	-	122
Салдо към 31.12.2023	**42717**	**427 174**	**12829**

През 2022 г. капиталът на дружеството е увеличен чрез емитиране на нови акции с вноски от акционерите. Емитирани са 12225 броя привилегировани поименни акции без право на глас с номинална стойност 1222 хил. лв. и емисионна стойност 9780 хил. лв. Разликата между емисионната и номиналната стойност формира премиен резерв в размер на 8558 хил. лв.

Към 31.12.2023 г. регистрираният и изцяло внесен акционерен капитал на дружеството е в размер на 42717 хил. лв., разпределен в 338915 броя обикновени поименни акции с право на глас и 88259 броя привилегировани поименни акции без право на глас, всяка от които с номинална стойност 100 лева.

Резервите на дружеството към 31.12.2023 г. включват общ законов резерв на стойност 4271 хил. лв. (2022 г.: 4149 хил. лв.) и премиен резерв в размер на 8558 хил. лв. (2022 г.: 8558 хил. лв.).

16. Получени заеми

16.1. Нетекуща част

в хил. лева	2023	2022
Получени заеми от свързани лица в група	132	272
Неуредени лихви по получени заеми от свързани лица в група	1	2
Получени заеми от свързани лица извън група	-	2150
Неуредени лихви по получени заеми от свързани лица извън група	-	8
Общо	**133**	**2432**

16.2. Текуща част

в хил. лева	2023	2022
Получени заеми от свързани лица извън група	660	-
Неуредени лихви по получени заеми от свързани лица извън група	14	-
Общо	**674**	**-**

Съгласно подписани договори за заем, привлечените средства са отпуснати при лихвен процент от порядъка на 3%-3.5% на годишна база. Падежът на получения заем от свързано лице в група е през месец ноември 2029 година и е с матуритет над 5 години. Получените заеми от свързани лица извън група са с падеж месец април 2024 година. От дружеството не са предоставени обезпечения.

През отчетния период Хелиос Пауер АД е поело солидарна отговорност по реда и при условията на чл. 121 и следващите от ЗЗД за обезпечаване на задължение на свързано лице извън група към Алианц Банк България АД по договор за банков кредит – овърдрафт. Отпуснатият кредит е в размер до 2 млн. лв. с падеж 28.01.2024 г. и възможност за удължаване на крайния срок за погасяване до 60 месеца от датата на договора за кредит. Предприятието кредитополучател редовно изплаща вноските по банковия кредит и ръководството счита, че има минимален риск да се стигне до генериране на разходи и изходящи парични потоци, в качеството му на съдлъжник.

16.3. Промени в пасивите, произтичащи от дейности по финансиране

Таблицата по-долу представя промените в пасивите от дейности по финансиране, като отразява както паричните, така и непаричните изменения. Пасивите, произтичащи от дейности по финансиране са тези, за които паричните потоци са класифицирани в отчета за паричните потоци на дружеството като парични потоци от финансова дейност.

в хил. лева	31.12.2022	Начислени лихви	Платени задължения и лихви	Други непарични промени	31.12.2023
Задължения по получени заеми	2422	-	(1490)	(140)	792
Лихви по получени заеми	10	39	(24)	(10)	15
Общо	**2432**	**39**	**(1514)**	**(150)**	**807**

17. Задължения по оперативен лизинг

Дружеството има неотменяем ангажимент по договор за оперативен лизинг във връзка с нает имот. За дисконтиране на лизинговите плащания е приложен лихвен процент в размер на 4%.

Задълженията по оперативен лизинг са представени в отчета за финансовото състояние нето от дължимата в бъдеще лихва и включват:

в хил. лева	2023	2022
Нетекуща част по договори за оперативен лизинг	811	830
Текуща част по договори за оперативен лизинг	19	19
Общо	**830**	**849**

Настоящата стойност на минималните лизингови плащания по неотменяем договор за оперативен лизинг е дължима, както следва:

в хил. лева	
До 1 година	19
Между 1 и 5 години	89
Над 5 години	722
Общо:	**830**

Промените в задълженията по оперативен лизинг, произтичащи от финансова дейност, са представени, както следва:

в хил. лева	31.12.2022	Начислени лихви	Плащания по лизинг	31.12.2023
Задължения по оперативен лизинг	849	34	(53)	830

18. Други дългосрочни задължения

в хил. лева	2023	2022
Задължения към свързани лица извън група по сделки с капиталови инвестиции	-	2843
Общо	**-**	**2843**

19. Търговски и други задължения

в хил. лева	2023	2022
Данъчни задължения, *в т.ч.:*	121	108
- Данък върху добавената стойност	*62*	*84*
- Корпоративен данък	*47*	*14*
- Данък върху доходите на физическите лица	*9*	*7*
- Данъци върху разходите	*3*	*3*
Осигурителни задължения, *в т.ч.:*	22	19
- осигурителни задължения по компенсируеми отпуски	*6*	*6*
Задължения към персонала, *в т.ч.:*	81	68
- задължения по компенсируеми отпуски	*32*	*30*
Задължения към доставчици	7	17
Задължения към доставчици – свързани лица	1	12
Задължения към свързани лица извън група по сделки с капиталови инвестиции	2843	-
Общо	**3075**	**224**

Задълженията към доставчиците са текущи и безлихвени. Дружеството няма просрочени търговски задължения.

Задълженията по сделки с капиталови инвестиции представляват задължения по покупка на дружествени дялове в асоциирани предприятия. Договорите са с отложено плащане в срок до 22.03.2024 г.

20. Приходи от договори с клиенти

Приходите на дружеството от договори с клиенти се генерират основно от предоставяне на услуги по управление на дъщерни и асоциирани предприятия:

в хил. лева	2023	2022
Приходи от поръчителство	1139	1153
Приходи от оперативно управление	952	1293
Приходи от консултантски услуги	31	87
Приходи от възнаграждение за участие в СД	54	54
Общо	**2176**	**2587**

През текущия и предходни отчетни периоди Хелиос Пауер АД е поръчител по договори за банкови кредити, получени от някои от дъщерните и асоциирани предприятия срещу съответното договорено възнаграждение.

Предприятията кредитополучатели редовно изплащат вноските по банковите кредити и ръководството счита, че има минимален риск да се стигне до генериране на разходи и изходящи парични потоци, свързани с договорите за поръчителство, както и изпълнение върху заложените активи.

21. Приходи от предоставени активи по лизингови договори

в хил. лева	2023	2022
Приходи от наеми от инвестиционен имот	196	305
Приходи от такси за поддръжка на отдаден под наем инвестиционен имот	18	20
Общо	**214**	**325**

Дружеството има сключени договори за оперативен лизинг на офис помещения от инвестиционен имот до момента на неговата продажба през 2023 г.

Всички приходи по лизинговите договори са генерирани на територията на страната.

За отчетния период преките оперативни разходи за поддръжка на инвестиционния имот са на обща стойност 169 хил. лв. (2022 г.: 173 хил. лв.).

Отчетеният входящ паричен поток по договори за оперативен лизинг на инвестиционен имот през 2023 г. е в размер на 457 хил. лв. (2022 г.: 253 хил. лв.). Посочените суми са включени в паричните потоци от оперативна дейност – Постъпления от клиенти.

22. Приходи от безвъзмездни средства, предоставени от държавата

в хил. лева	2023	2022
Компенсация на разходи за ел. енергия	3	33
Общо	**3**	**33**

През отчетния период дружеството е получило компенсация за изразходваната електрическа енергия съгласно Решения на Министерския съвет на Република България №№ 104/02.02.2023 г. и 688/04.10.2023 г.

23. Други доходи/(загуби) от дейността, нетно

в хил. лева	2023	2022
Печалба от продажба на нетекущи активи	24	180
Приход по застрахователно обезщетение	118	10
Приходи от неустойки по неизпълнение на договор	4	-
Общо	**146**	**190**

24. Разходи за материали и консумативи

в хил. лева	2023	2022
Електроенергия	(49)	(79)
Други материали	(23)	(25)
Консумативи за поддръжка	(17)	(9)
Канцеларски и хигиенни материали	(4)	(5)
Вода	(1)	(1)
Общо	**(94)**	**(119)**

25. Разходи за външни услуги

в хил. лева	2023	2022
Юридически и консултантски услуги	(74)	(60)
Счетоводно обслужване и одит	(64)	(56)
Други външни услуги	(28)	(25)
Разходи за служебни пътувания	(54)	(25)
Разходи за поддръжка	(43)	(46)
Застраховки	(28)	(22)

Комуникационни услуги	(21)	(20)
Възнаграждение за участие в СД	(10)	(10)
Нотариални и други държавни такси	(3)	(4)
Общо	**(325)**	**(268)**

26. Разходи за амортизации

в хил. лева	**2023**	**2022**
Разходи за амортизация на дълготрайни материални активи	(532)	(713)
Разходи за амортизация на активи Право на ползване	(31)	(31)
Общо	**(563)**	**(744)**

27. Разходи за персонала

в хил. лева	**2023**	**2022**
Разходи за възнаграждения	(672)	(587)
Разходи за осигуровки	(87)	(73)
Общо	**(759)**	**(660)**

28. Други разходи

в хил. лева	**2023**	**2022**
Разходи за данъчно преобразуване	(31)	(91)
Местни данъци и такси	(76)	(65)
Представителни разходи	(13)	(10)
Данъци върху разходите	(5)	(5)
Разходи по неизползвани отпуски	(2)	(4)
Изплатени възнаграждения за командировки	(7)	(1)
Разходи за дарения	-	(20)
Общо	**(134)**	**(196)**

29. Разходи за обезценка и отписване на търговски вземания и финансови активи

в хил. лева	**2023**	**2022**
Обезценка на дялови участия	(5738)	(1012)
Обезценка на вземания	-	(26)
Общо	**(5738)**	**(1038)**

30. Финансови приходи

в хил. лева	**2023**	**2022**
Приходи от дивиденти от асоциирани предприятия	2282	-
Приходи от дивиденти от други предприятия	326	-
Приходи от лихви от свързани лица в група	70	83
Приходи от лихви от свързани лица извън група	184	75
Приходи от лихви от други лица	30	33
Приходи от реинтегриране на обезценки	-	6
Други финансови приходи	-	2
Общо	**2892**	**199**

31. Финансови разходи

в хил. лева	**2023**	**2022**
Разходи за лихви по оперативен лизинг	(34)	(34)
Разходи за лихви към свързани лица в група	(10)	(16)
Разходи за лихви към свързани лица извън група	(29)	(105)
Разходи за банкови такси	(3)	(6)
Отрицателни курсови разлики	-	(5)
Общо	**(76)**	**(166)**

32. Разходи за данъци

в хил. лева	2023	2022
Печалба/(загуба) за периода преди данъци	**(2258)**	**143**
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък	**226**	**(14)**
Данъчен ефект от намаления на финансовия резултат	1585	87
Данъчен ефект от увеличения на финансовия резултат	(1902)	(202)
Текущ разход за данък	**(91)**	**(129)**
Отсрочен данъчен разход, в резултат на:		
- начисление и обратно проявление на данъчни временни разлики	575	103
Разходи за данъци	**484**	**(26)**

33. Рискове, свързани с финансови инструменти

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите от тях са пазарен, кредитен и ликвиден.

Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на финансовите пазари и цели минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състоянието на дружеството. Текущо рисковете се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството и финансовите експерти на дружеството.

Основни рискови фактори, които оказват съществено влияние върху дейността на дружеството, са следните:

- Пазарен риск (включващ валутен риск, лихвен риск и ценови риск) - вероятността да се понесат загуби или да не се реализира печалба под въздействието на неблагоприятни промени в условията, при които функционира дружеството.

Дружеството не е изложено на валутен риск, защото основна част от неговите операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро.

Дружеството е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по получените заеми.

Дружеството е изложено косвено на ценови риск относно продажната цена на произведената от неговите дъщерни предприятия електроенергия, която се реализира на енергийния борсов пазар.

Дружеството не притежава акции и ценни книжа, които са обект на търгуване, поради което не е изложено на рискове от негативни промени на фондовите пазари.

- Кредитен риск – рискът длъжниците на дружеството да не бъдат в състояние да изплатят изцяло и в предвидените срокове дължимите от тях суми. Излагането на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период.

Дружеството е изложено на кредитен риск във връзка с предоставянето на заеми, начислените възнаграждения за лихви и търговските вземания от контрагенти.

- Ликвиден риск - възможността дружеството да не разполага с достатъчно средства за посрещане на задълженията си, когато те станат изискуеми и невъзможността да реализира свои активи при подходяща цена и в приемливи срокове. Предпазливото управление на ликвидния риск предполага поддържане на достатъчно парични средства, контрол на нивото на заемните средства и стойностите на задълженията към доставчици и клиенти.

Ръководството на дружеството провежда консервативна политика по управление на ликвидния риск като анализира падежа на финансовите активи и внимателно следи плащанията, възникващи в хода на оперативната дейност. По отношение на поръчителството по договори за банкови кредити, получени от дъщерни предприятия, дружеството не е изложено на значителен риск, тъй като техните приходи се формират основно от продажбата на електрическа енергия на борсов

пазар и се обслужват редовно от енергийния търговец в срок до 20 дни от издаване на фактурата, което спомага за своевременното обслужване на банковите им кредити.

- Общи (системни) рискове - общите (системни) рискове са рискове, които се отнасят до всички стопански субекти в страната и са резултат от външни за дружеството фактори, върху които дружеството не може да оказва влияние, в т.ч. и военни действия. Основните методи за ограничаване на влиянието на тези рискове са събиране и анализ на текущата информация и прогнозиране на бъдещото развитие по отделни и общи показатели.

Системните рискове са свързани с неблагоприятни промени в данъчните и други закони, риск от забавен икономически растеж, инфлационен риск, политически риск и други системни рискове.

34. Политика и процедури за управление на капитала

С управлението на капитала ръководството цели да осигури способността на дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, да спазва нормативните изисквания, както и да осигури възвращаемост на инвестираните средства за акционерите на дружеството.

35. Сделки със свързани лица

За отчетната 2023 г., по отношение на дружеството, свързани се явяват следните лица:

1. Основният акционер в дружеството - Ейч Пи енд Ер И България АД и контролиращото лице като краен собственик – Хелиос Кумпани АД.

2. Дружествата, които притежават или са притежавали пряко или косвено значително влияние в Хелиос Пауер АД през отчетния период.

3. Дружествата, в които Хелиос Пауер АД притежава или е притежавало пряко или косвено контрол през отчетния период: Монтана Солар Парк ЕАД, Соларен Парк България ЕАД, Солар Вълчедръм ЕООД, Мокреш Солар Парк АД, Зелена светлина 2010-3 ООД, Лопушна Енерджи ООД, Черногорово Енерджи ООД, М Солар Плант 1 ООД, Лес Енерджи ООД, Геатерм АД, както и всички дружества, които са контролирани от горепосочените.

4. Дружествата, в които Хелиос Пауер АД притежава или е притежавало пряко или косвено значително влияние през отчетния период.

5. Членовете на Съвета на директорите: Киро Киров, Иво Иванов, Росен Георгиев, Димитър Вътигов и Хелиос Кумпани АД.

6. Други свързани лица.

Данните за осъществените сделки със свързани лица са представени по-долу:

в хил. лева

Сделки с дружества с пряк или косвен контрол	**2023**	**2022**
Покупки на услуги	(10)	(10)
Изходящи трансфери по предоставени заеми	(12615)	-
Начислени лихви по предоставени заеми	80	-
Сделки с дружества под пряк или косвен контрол		
Продажби на услуги	1905	2259
Входящи трансфери по допълнителни вноски	50	-
Входящи трансфери по предоставени заеми	-	1428
Изходящи трансфери по предоставени заеми	(783)	-
Начислени лихви по предоставени заеми	70	83
Получени лихви по предоставени заеми	-	20
Непарични изменения по получени заеми	(140)	(182)
Начислени лихви по получени заеми	(10)	(16)
Уредени лихви по получени заеми	(10)	(15)
Платени капиталови вноски	(525)	(250)
Сделки с дружества под пряко или косвено значително влияние		
Продажби на услуги и други активи	240	414
Продажби по договори за оперативен лизинг	33	33
Получени дивиденти	2608	-

Изходящи трансфери по предоставени заеми	(1500)	(100)
Входящи трансфери по предоставени заеми	660	-
Начислени лихви по предоставени заеми	12	22
Получени лихви по предоставени заеми	69	-
Входящи трансфери по получени заеми	-	4150
Изходящи трансфери по получени заеми	(1490)	(6800)
Начислени лихви по получени заеми	(29)	(105)
Платени лихви по получени заеми	(24)	(140)
Разходи за обезценка	(5738)	(26)
Платени капиталови вноски	(283)	(28)
Сделки с ключов управленски персонал		
Начислени краткосрочни възнаграждения	(171)	(171)
Сделки с други свързани лица		
Покупки на услуги	(160)	(173)
Продажби по договори за оперативен лизинг	24	24
Начислени лихви по договор за оперативен лизинг	(34)	(34)
Начислени амортизации на активи Право на ползване	(31)	(31)
Изходящи трансфери по предоставени заеми	(6540)	(1030)
Входящи трансфери по предоставени заеми	3460	2470
Начислени лихви по предоставени заеми	92	53
Получени лихви по предоставени заеми	30	19
Изходящи трансфери по получени заеми	-	(400)
Платени лихви по получени заеми	-	(2)
Приходи от реинтегриране на обезценки	-	6

Към края на отчетния период неуредените разчети със свързани лица са, както следва:
в хил. лева

Дружества с пряк или косвен контрол	**2023**	**2022**
Търговски и други задължения	1	-
Главница по предоставени заеми	12615	-
Неуредени лихви по предоставени заеми	80	-
Дружества под пряк или косвен контрол		
Търговски и други вземания	-	50
Главница по предоставени заеми	2285	1502
Неуредени лихви по предоставени заеми	245	175
Вземания по неизплатени дивиденти	610	610
Главница по получени заеми	132	272
Неуредени лихви по получени заеми	1	2
Дружества под пряко или косвено значително влияние		
Търговски и други вземания	3200	3410
Главница по предоставени заеми	1600	760
Вземания по неизплатени дивиденти	50	-
Неуредени лихви по предоставени заеми	6	63
Главница по получени заеми	660	2150
Неуредени лихви по получени заеми	13	8
Ключов управленски персонал		
Неизплатени краткосрочни възнаграждения	11	11
Други свързани лица		
Търговски и други вземания	1	1846
Главница по предоставени заеми	5060	1980
Неуредени лихви по предоставени заеми	212	69
Търговски и други задължения	2843	2854
Задължения по договори за оперативен лизинг	830	850

36. Събития, настъпили след края на отчетния период

След края на отчетния период са настъпили следните събития, които изискват оповестяване съгласно приложимите счетоводни стандарти:

- придобити са дялови участия в дъщерни и асоциирани предприятия на обща стойност 1180 хил. лв.;

- като обезпечение по договори за банкови кредити на дъщерни дружества е учреден залог върху притежаваните акции от техния капитал на обща стойност 2340 хил. лв.

37. Одобрение на финансовия отчет

Индивидуалният годишен финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2023 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на Директорите на дружеството на 27.05.2024 г.

Съставител: .....
/Гаро Мамасян/
/Грамекс АД/

Изпълнителен директор: .....
/Иво Иванов/